

тура, които притежаваше завършилият едва пети класъ Яворовъ.

Затвореността му иде отъ стремежа му за вътрешно „запазване“ и утвърдяване. Той ревниво пази своя вътрешенъ свѣтъ отъ външна намѣса: свѣтътъ на неговитѣ собствени преживявания е толкова богатъ и сложенъ, че той едва ли не потъва въ него. Живѣе съ себе си, защото не може другоаче. Той е крайно индивидуалистична — по-право субективна натура. Неговиятъ субективизъмъ, обаче, не е егоизъмъ — Яворовъ живѣе въ себе си, но не за себе си. Индивидуализмътъ му не изключва силнитѣ му социални и патриотически тежнения, които изцѣло го владѣятъ години наредъ. Загатнахъ за тѣхната нравствена подкладка. Че Пейо, като майка си, е билъ дълбоко състрадателенъ, се вижда още въ детинскитѣ и юношескитѣ му години. И въ социализма задоволява нравствената си потреба да подпомогне страдащитѣ и слабитѣ. Като гимназистъ отъ IV кл., съ наивна сериозностъ подлага на разпитъ майка си следъ обичайния „мухабетъ“, който правѣли чирпанци въ мѣстността „Памуклука“ на Великденъ, — отъ кжде сж взели агнето, „отъ кжде баща ми има толкова много овци, толкова бѣчи вино, отъ кжде сж паритѣ, съ които ги купихте“, станалъ отъ трапезата, ходѣлъ нервно изъ стаята и викалъ: „Всичко това ще се вземе и на беднитѣ ще се раздаде“. („П. Кр. Яворовъ — Нови приноси“ и пр.). Именно възмущението му отъ социалнитѣ неправди го прави социалистъ, а дълбото му съчувствие къмъ поробенитѣ въ Македония неудържимо го тласка (и то въ единъ моментъ, когато получи възторжено признание на голѣмъ поетъ)